

ПАРТИЯНЫҢ СЪЕЗДИЗИНГЕ УТКУШТУР ХЕРЕ БАЗЫМНАР-БИЛЕ

ХОЖУДАҢГАЙ УЧАСТОК ТУРБАЗЫН ДЭЭШ

Коммунисттик ёзу-биле ажылдаар, өөренир, чурттаар дээш патриоттук чагай шимчөөшкннге бистин бригаданын кижигүннери 1959 чылдың апрельде киржин эгелен турган. Ол үе дээрле, ССРЭ-нин улус ажыл-агыйын хөгжүдериин төөгүлүг чеди чыл планынын баштайгы чымы...

Октябрь ай биске бидирпейни чеди келген. Боттарыга алган тодаргай хүлээгелерин чединишкннге күөсөдүр шайдаанын барындаааш, 1959 чылдың октябрьда бистин бригадасына коммунисттик күш-ажыл бригаданын беди амы тыныскан. Ол беди атыа телептиг болур дээш 1960 чылдын планын хуусаа бетинде күөсеткен бис. СЭКП-нин ХХII съездининге телептиг жууражыр дээш бо чылдын баштайгы кварталда тулут планын 130 ажыг хуу күөстөтүвөс.

Коммунисттик ёзу-биле ажылдаары дээрле, хамыктын мурнуна беди бидирүүчүлүг ажилдары болур. Ынаарга, Бүгү-өмөлөгө жүрү-дуурады «Тыва даг-дугу» комбинаттын тулуунда муракчылар кижилер, бригадалар, участкастар бар. Оң-биле чергелештир, хождунгай ажылдык бригадалар, участкастар база бар. Коммунисттик күш-ажыл бригадаларынын болгаш шайышчыларынын амыг үеде бир кол сорулгазы чүдөлдө, хождун турарларын муракчыларын денелинге чедиринде, хождунгай участка, бригада турарын дээш ажылдарында, Коммунисттик күш-ажыл бригаданын кижигүннери шигер Валентин Канчыр, Монгуш Кан-оол, Канчыр Бувискаа олар өскө бригадаларда хождунгай участкастарын дуулаар, оларын муракчыларын денелинге

СӨЗҮВҮСТҮ ЭЭЛЭЭН БИС

СЭКП ТБ-нин январь Пленумунун төөгүлүг шийтирилери күөсөдиринге — кезде ажыл-агыйын продуктуларын бүдүрери херекселден көүдөлдиринге — транспортчуларын, малагына кезде ажыл-агый транспортчуларын ролу дыка уугу.

Пленумунун шийтирилери болгаш аша ш Н. С. Хрущевтин чүтаазын бистин селхотранстант автобаазанын чолаачылары, септечилери, инженер-техниктиг болгаш өскө-даа бүгү ажилдакчылары улуг өөрүшкү-биле хүлээп алган. Бистин коллективин кижигүгү бүрүзү болуун хүлээпте участкага бидирүүчүлүг аки көргүзүлгелери чеди алар, СЭКП-нин ай болур ХХII съездининге күш-ажылчын чединишкннге-биле жууражыр дээш кызылмайгай ажилдаш турар болгаш бедилик социалисттик хүлээгелери бистин коллектив алган. Оң чамдык кол-кол көргүзүлгелери мундиг: сөөртүлгө эргилдезиниң болгаш чүм сөөртүлгезиниң чыл планын хуусаа мурунда, тодаргайлаарга бо чылдын декабрь 5-тин бетинде күөсөдир, пландан дашнаар 1 миллион тонна-километрин ажилдар, планын кырынга немей 20 муң тоннаны сөөртүр, бир тонна-километриң бот-үнеин 2 хуу чингедир, 80 муң литр кывар чүдүдү намнал алыр, 20 чолаачыларны III класстан II класска шилчир мылдыр мергенилин бедидер болгаш өскө-даа.

Сөөлгү үеде политикажындигелиг ажилды акижидип, ажилдакчы бүрүзүнүн оонашкан түс-түс ажилдарына эе-харыскалганын бедидер талазы-биле элөөн ажилдарын коллективте партия болгаш хей-ниги организациялары чорудуу ту-

Рафик Симонян Ереваннн даг-металлургия техникумун дооскан сөөлгүде комсомолчу путёва-биле хүнээрэктиг Армениядан Тывага чедиң келген. «Тыва кобальт» комбинаттын тулуунга даг мастери болуп ийи чыл ажилдааш, ол Совет Армиянын хүрөөленинге шериг албаны артарип чорупкан. Сержант Рафик Симонян эрткен чылдын комбинатка катап чедиң келгеш, дагжыларын бригаданын удуртуп эгелөөн. Амыг үеде оң бригаданы 450 метр узун туннельди казып киржилкен. Дагжылар алгарын планын ооналгаларын 120—130 хуудан кудулатпайн турарлар.

Чурукта: бригадир Р. Симонян.
Фото С. Фоксистоветуу.

Тудуг материалдарын — чаа тудугларга

Тудуг материалдары болгаш демир-бетон конструкциялар белектээр комбинаттын коллектив чеди чылдын үшкү чымын ооналгаларын хуусаа бетинде күөсөдир дээш байырлаа мурунун социалисттик чарыжын калбартышпаан, күженишкннинег ажилдаш турар. Комбинаттын ийи дилер пегинин хериминин хаалгазын хуусаа үгүлүг ажык турар: тайганда чөөн чүдүктар сөөртүп өккөлгөн автомашиналар ол херим иштиңче шуужуп кирип турла, а чамдык автомашиналар оон ийи-бүрү тудуг материалдарын ооналгалары чүдүрүпкен ууну турар.

Эрткен чылдын планын цех хуусаа бетинде ажыо күөсеткен. Бо чылдын пегтин ажилчынары, инженер-техниктиг ажилдакчылары боттарынын кураваыларына санал көрөш чеди чылдын үшкү чымын ооналгаларын декабрь 20-де бүгү көргүзүлгө талазы-биле ажыо күөсөдир деп бедилик чаа хүлээгелени алганнар. Олар сөглөөн сөзүн өлөп турарын бириг кварталдын туннельдери көргүскөн. Квартал планын ажыо күөсеттинген. Малагыла дуржулгалыг ажилчыны Е. Яблонская удуртка бригада өзөгөдө 10 муң кезек драфта чарар хүлээгелени 12 муң кезек чедирип турар. Ол ийи-каш ийи дилеричилеринин И. Вендерлах, А. Маркелов оларга удуртка бригадалары күш-ажылга өн дээр көргүзүлгелери чедиң ап келгеннер.

Кызылдын чаа тудугларын четир сангыг тудуг материалдары-биле хандыраар сорулга комбинаттын коллективинин мурунда салдыган. Коллектив кижигүннери ол харыскалгалыг ажилды алдарды-биле күөсөдир турарлар. Партиянын ХХII съездининге күш-ажылчын белектиг жууражыр дээш олар айларын, кварталларын ооналгаларын 120 хуудан кудулатпазын хүлээп турарлар.

Коллективте муракчыларын хүрөөлени өскөн. Чаянычлар бригаданын удуртукчузу Г. Вагаев сонга рамалары, эжикир кылыр талазы-биле дуржулгалыг мастер. (Чурук № 1). Ол ажил нормалын доктаамал ажыо күөсөдир турар болгаш бодунун байлак дуржулгаларын аныяктарга күөздиги-биле дамчыдып берип турар.

Драфта чарар бригаданын кижигүннери Н. Лешкина, А. Кукашова, У. Назарова олар (ийиги чурук), коллективте бригадалар аразынга калбарган социалисттик чарыштын муракчылары.

Кызылдын тудугулары чеди чылдын үшкү чымында 7065 дөрбөлчин метр чуртталга шалун ажилдалга кирип деп хүлээгелени алганнар. Ол ийи-каш хей-хей албан организацияларын, үлетпүр бүдүрүлгелерин чаа тудуг-

үзүктелешкннерини болдурбас төлөөдө оларын чөгүтүр өй-шаанда ийи-бүрү материалдар: сонга кастыктары, рамалар, эжикир, дилген ийи материалдар, керимнер, шала баязкыштар болгаш өскө-даа тулдер-биле хандыраар чүтула.

Хоочун ажилчыны И. Вендерлах удуртка ийи дилеричилеринин бригаданы А. Маркеловтин бригаданы-биле чарыжш турар. Ол бригадалар байырлаа мурунун күш-ажылчын өзөгөдө тургузушпаан, ажилдын темпини улам күштелдирип турарлар. Бригадир И. Вендерлах (үшкү чурукта) өөрүнге даалга берип тур.

Сөөлгү болгаш фотолары В. Чапайиннини.

Чарыш калбарып турар

Совет Эвилелиннн Коммунисттик партиянын эөлөгелин ХХII съездинин чымылдар дугайында база кезде ажыл-агыйын хөгжүдери дүргөдир талазы-биле СЭКП ТБ-нин январь Пленумунун шийтирилери Кызылдын электростанциянын ажилчынары, инженер-техниктиг ажилдакчылары болгаш албан-хаакчылары бүгү совет улус ийи-каш улуг өөрүшкүлүг уткуп алган.

Партиянын ХХII съездининге алдар болдурган социалисттик чарыш бүдүрүлгөдө калбарып турар. Чеди чылдын үшкү чымында электри энергиязы бүдүрериин оң ай планын съездинин ажиттывар күнүнге чеди, а чыл планын декабрьнын 5-ке чедир күөсөдирин, киловатт-шаак электри энергиязын бот-үнеин 1 кепекекче чингедирип коллектив хүлээп алган.

Бо чылдын баштайгы үш айларынын туннельди бодунун сөзүнге эе болурунга коллективтин төленин херекчелөөн. Март 31-де байдал-биле алырга, электри энергиязы бүдүрериин планы 110 хуу күөстөтүнгөн азы планда көрдүнгөндөн 1 миллион 2 муң 260 киловатт-шаак электри энергиязын бүдүргөн.

Ажилчы коннарамын бүгү делегей эе-сетки каттыштырылганын күнү-Май 1-ге чедир электри энергиязы бүдүрериин дөрт ай планын 110 хуу, электрэнергиянын сайгарынын планын база 110 хуу күөсөдирин, киловатт-шаак энергиян бот-үнеин 0,5 кепекекче чингедип, пландан ажыо 20 муң рубльдин орулгазын (чаа акша-биле) кирип алырын коллектив хүлээп алган. Оон ангыда, үшкү келетте септегле ажилды дооскаш, оңу ажилдалга кириери, а ол ийи-каш бириг котелдин капитал септегенин доозары хүлээгелде база кирген. Красноярск улуус ажил-агый чүдүленинги мастер эш Н. Павляков баштаан монтажниктери болгай. Иркутскинин монтаж трезиндиг инженер эш В. Агафонов баштаан бри-

Тудугжулар коллективинде

Коммунисттик партия болгаш совет чазактын удуртулгазы-биле совет улус ажыл-агыйын бүгү алырларынга тилежелерин чедиң ап, чеди чыл планын хуусаа бетинде күөсөдиринин аргаларын тургускан. Бүгү улустун ол чагай херөөнге тудугжулар боттарынын үлүүн база кирип турарлар.

1961 чылда «Тыва тудуг» трезини тулут программаны эрткен чылга дениээрге ийи катап өөр. Тудугтун 96 объектилерин ажилдалга кириер. Анаа Чазанын бус-биле ажилдаар электростанциязы, демир-бетон конструкцияларын заводу, эмнедигени кезип өмнөөр салдырынын бажыны, тубиспансер, 96 аал ишти чурттаар бажын, эйт комбинаты, 10 муң дөрбөлчин метр чуртталга шөлү болгаш өскө-даа объектилер камааржыр.

Тудугжуларын үш муң ажыг кижигип коллектив бо чылдын бириг кварталын планын 100,1 хуу күөсеткен. Олар 1027 дөрбөлчин метр чуртталга шөлү, демир-бетон конструкцияларын заводун түр схема-биле ажилдадып, ажилдалга кириер. Туранда болгаш Сарыг-Сенте школарын ажилдалга кириеринге белектөөн.

Бириг кварталда эки туннельди Тураннын тудуг участка (начальни эш Желтобрюхов, инженер Алимбеков) чедиң ап, тудуг планын 140 хуу күөсеткен. Эш Кравченко удуртка № 1 тудуг участка 753 дөрбөлчин метр чуртталга шөлү ажилдалга кирип, планын 120,8 хуу күөсеткен.

Тудуг ажилдарын үнезин чингедир, тудуг материалдарын камналгалыг чарыгдар талазы-биле пединституттун болгаш гостиницанын тудуунда Н. Парменовтун комплексинг бригаданы эки туннельди чедиң алган. Бригада бириг кварталда 137 рубльдин (чаа акша-биле) камналганын берген болгаш ажилдар чегинге арыг-шевер дээш, бедилик материалды чүс хуу ажилдаар дээш ажилдап турар. Мастер Н. Потылиннин, коммунист П. Ковалевтин болгаш эш Очур-оол удуртка комплексинг бригаданын тудугжулары эки туннельдери көргүсөдир.

Ийи-каш болза тудугжуларын ажилында улут четистеринин бириг бириг кварталдын туннели көргүскөн. Чыжа, эйт комбинатынын тудуунда (мастери эш Тимаков) ажилдын организациязы болгаш белектелги багы тургустунган. Тудуг шөлүнде херекселер үй балай чыгышпаан, материалдарын камналга

чөк чарып, чамык таварыгаларда тудугжулар ажык чөк өдүргүлөөр. Ол тудугта февраль айга 2 млн. 600 муң рубльди шингээдип шын өвөс организациянынгандан 571 рубль котарадып болган. Мастер эш Тимаков чамык кижилер ажилды кылбайн турла-ла, оларга «и-зы-бүрү» ажилдар кылган дээш ладарын бижиң берип турганындан ол котарал болган.

Эмнедигени кезип өмнөөрүнүн салдырынын тудуу үр уулу тунуу, өртөө улуг болуп турар. Ол тудугтун кижилери шалын алкаш, 2—3 конук арагалал, ажилга үнөмөй турганын өлөөн. Эш Сингеевич удуртка монтажниктер бригаданы акша сүрүп ажилдап, ажилды кулу шынарын кылып турган. Оон туннелинде кезер эмнеде салдырынын тудуунга Сингеевичинин бригаданын кылган монтаж ажилын комиссия хүлээп албаан.

Тудугжуларын мурунда турар сорулгазын күөсөдир, тудуг бажынын хөгжүдери чүтула. Ийи-каш «Тыва тудуг» трезини чазанылга болгаш ийи дилер пегтерин, курталды ажил-агый чегин алгашы турар. Демир-бетон конструкциялар кылыр завод өтөлгелиг демир-бетон кылырларын ангыда, хөөткан бетону болгаш өскө-даа хождунларын кылыр. Септегле-механика мастеркаларынын тудуу эгелөөн.

Тудугтун планын ажилдарын күөсөдиринге чамыкчылар улуг лүданы чедире укурайт. Бо хууге чедир бодунун хүлээгелени күөсөдирейн турар чамыкчылар бар. Чыжа, электростанция 96 муң рубль тунгө кылга чөгүр объектилеринин керезин чарбаан, обьектукомун Керезини коммунал-тудуг кылды 24 кварталдыг чуртталга бажыны турар тудуг шөлүн белектөөн. Кызылга оруктар болгаш тротуарлар турарын керезин чардыман. Обьектостанция салгы баазанын тудуунун, № 2 школанн өөреникчилер чурттаар бажынын, № 26 чуртталга кварталын болгаш өскө-даа объектилерин төлөөлели амга чедир чөк. Бо ажилдарын дүргөдир негетинин турар.

СЭКП-нин эөлөгелин ХХII съездининге күш-ажылчын белектелтиг жууражыр дээш бистин тудугуларымыс социалисттик чарышты калбарып, боттарыга алган хүлээгелери чединишкннге күөсөдиринге бүзүрөдир.

Ю. ТРЕЩЕНКО,
«Тыва тудуг» трезинин кол инженер.

Тамара Панкратова 1959 чылда Бай-Хаактын ортумак школазын дооскаш, Кызылдын бус-турбина станциянын ажилдап кирген.

Комсомолчу цехтин хана солунунун редколлегия кижигүнү Т. Панкратова партиянын ХХII съездининге алдар болдурган социалисттик чарыштын муракчыларынын одуруунда быжы-биле туржуп турар.

Чурукта: Т. Панкратова станциянын суг дамчыдылга четкизинин ажилын кынап тур.

Фото В. Уколовтуу.

Будапештиге болган байырлыг хурал

БУДАПЕШТ. (СЭТА). Венгрия хосталганын 16 чыл өвгү тураскааткан байырлыг хурал апрель 4-те Будапештиге болган. Янош Кадар, Ференц Мюних, Иштван Доги болган Венгрияны Социалист ажилчын партиянын база Венгр революстуг ажилчын-тараачын чакыткан өске-даа удуртукчулары. Совет Эвилелин СЭКП ТК-нын Президиум кезигүүнө кандидат А. П. Кирилленко баштаган төлөөлөрү залга көстүп кээрге хуралдын киржикчилери чылым-биле уткаан.

Венгрия хосталганын 16 чыл болган өвүгү дугайында илеткеди ВСАП ТК-нын Политбюро кезигүүчү Бела Биску кылган. Оң дараазында Совет төлөөлөрүн баштыгы СЭКП ТК-нын Президиум кезигүүнө кандидат А. П. Кирилленко хортисчи-фашист дүрүздөн болган гитлерчи эжеледен Венгрия хосталган хүдүдөн бөр 16 чыл өвгү — националдык добу байырламы-биле холбаштыр хуралды киржикчилерине болган Венгр Улус Республиканын бүгү ажилчы чоннарыга акы-дундунда чүрөктү ханымыдан илг байырыш Совет Эвилелин Коммунист партиянын Төп Комитетинин, ССРЭ-нин Дээди Советинин Президиумунун, бүгү совет улустун өмүзүндөн чедирген.

Венгрия Социалист ажилчын партиянын Төп Комитетинде, Венгр Улус Республиканын Президиумунга болган Венгрияны революстуг ажилчын-тараачын чакыткан Совет Эвилелин Коммунист партиянын Төп Комитетинин, ССРЭ-нин Дээди Советинин Президиумунун болган ССРЭ-нин Министрлер Чөвүделенин байырыш чагааны А. П. Кирилленко номчаан.

Хуралдын киржикчилери байырыш чагааны диндиктиг, үр адыш чаксаашкыны-биле хүлээп алган.

Будапештиге парад болган

БУДАПЕШТ. (СЭТА). Гитлерчи эжеледен Венгрияны Совет Армиянын хосталганын 16 чыл болган национал байырламага холбаштыр апрель 4-те Будапештиге шериг парад болган.

Парад эрттерине чагыла болган чер — Дьердя Дожи деп шадлу байырлал өзүзү-биле шымен каан. Он ийи талаарында тургускан индирлерде найсыйлалды он-он муң чурттакчылары чылаан. Кол индир кырында — ВСАП-тын Төп Комитетинин бири секретары Янош Кадар, ВУР-нун Президиумунун даргазы Иштван Доги, ВУР-нун чакыткан даргазы Ференц Мюних, ВСАП ТК-нын болган Политбюроунун кезигүүнөри. Ол-ла индирде байырламага киржири-биле болган совет төлөөлөрүн кезигүүнөри.

ВУР-нун камгала министери Лайош Цинеге шериг парадды хүлээп алган. Бо чылым ракетта шериглеринин кезектери парадка бир-ле дугаарында киришкен.

Парад доозулганын соонда чакы хүнүн херелдеринге чайыан Дьердя Дожи шөгө, найсыйлалды парадтанга болган дегем кудумчуларынга улустун калаак салгуусташкыны болган.

Пааво Айтио — президентиге кандидат

ХЕЛЬСИНКИ. (СЭТА). Финляндияны Улузунуң Демократтыг Эвилелин VI съездинин сөөлү хуралына Республиканы президентиге ам болур сонгудаларга кандидатка Финляндияны Улузунуң Демократтыг Эвилелин Пааво Айтиону дептигекен.

Социал-демократтыг партиянын удуртулга чериден рекасылыг буржуаз кандидатты депшидер чорук болза улусту демократтар биле социал-демократтыг организацияларын арасында дугуржуланы чедип алыр аргажок болдурганмын журуунда Финляндияны Улузунуң Демократтыг Эвилелинде кандидатты депшидери эрежок чутула аларган деп съездинин резолюциянда демделген.

Бистер А. Айтиону президентиге сонгуур бэлэуүссө боттарымыстың чүрүтүссө быгыт тайбыны болган хамаарышпас чорукту эң дөре хандырар, Финляндия биле Совет Эвилелин арасында байырлалды улам быжылаар, бистин чүрүтүү экономикаг дөгүздөсүн, илгич улустун экономикаг, социалдык болган культуруг дөгүздөсүн хандырар ийик бис деп резолюцияда чутулап турар.

Пааво Айтио 1918 чылда Туркуга бээзачы кижинин өг-бүдөзүндөн төртүүнөгөн. П. Айтио ажилчын шимчээшкениге киржилгенин ТУЛ-дун (ажылчыннарнык спортчу эвилелин) кезигүүнөгө кирген-биле эгелден.

Ол 1946 чылда Туркуга социалист нитиледил тургузарына киришкен болган ол нитиледил Финляндияны Улузунуң Демократтыг Эвилелинге кирген. Оң соонда ийи чыл эрткенде Финляндияны компартиянынга Айтио кирген.

Ол 1951 чылдан бээр парламенттин депутаты. 1958 чылда парламент сонгудаларына Финляндияны Улузунуң Демократтыг Эвилелин улуг тилегезинин соонда П. Айтио парламенттин улуг комиссиянын даргазы, а оң соонда парламенттин бири оралакчы даргазы аларган.

Австриянын Компартиязынын съездизи хагдынган

ВЕНА. (СЭТА). Австрияны Коммунист партиянын XVIII съездин боудун ажилымына доозулган. Партиянын Төп Комитетинин «Политкиг байдал болган партиянын дайынчы сорутталары» деп илеткезин съездеги АКП-нин даргазы Иоганн Колленгит кылган дээр-эи моон мурунунда дынаткан болган.

И. Колленгит илеткезинин талазы-биле санал берген хөй-хөй делегаттар катан төртүтүүнү турар барымын-герман милитаризминин болган НАТО-нун куштеринин талазын Австрияны нейтралитетинде, хамаарышпас чорутууга айылырдын демделген турган. Саналдарга улуг кичөөгөйи ажилчы чоннарын материалдык байдалы эки-жидери болган социал өргөлдер дээр демиселче база көрдүдүргөн турган.

Кыдаттыг, Бельгияны болган өске-даа чурттарын акы-дунма коммунист партияларын төлөөлөкчилери съездеги байыр чедирген. СЭКП-нин төлөөлөрүн баштыгы СЭКП ТК-нын кезигүүчү П. Ф. Юдинин кылган байырлыг чутуазын съездинин делегаттары улуг кичөөгөй-биле дыннаан.

Австрияны Коммунист партиянын XVIII съездинин СЭКП ТК-нын байырлыг чагааны ол номчаан. СЭКП-нин төлөөлөрү СЭКП ТК-нын бөлөө — «В. И. Ленин ажалдап өр» деп чүрүктү съездинин президиумунга дамчыдып берген.

Съезд азын каш резолюцияларын чыгыс үн-биле хүлээп алган. Оларын иштине «Коммунистери база катан парламенттике!» деп эгелиг резолюцияда партиянын кол сорутталарын айттыр турар. Илгичти ол резолюцияда чутулап турары:

Санаал-шүтүүчүлөк доозулган соонда партиянын төп органдарын сонгудалары болган. АКП Төп Комитетинде 87 кижини сонгаан, оларын иштине И. Колленгит, Ф. Фюрбергер, И. Лауштер, О. Хорн болган партиянын өске-даа көскү ажилдакчылары бар.

Съезд АКП ТК-нын отчет илеткезин болган ажил-чорудууларын чүдүлдүгүчү турар шийтирил чыгыс үн-биле хүлээп алган. И. Колленгит доочу харымы кылдыр чүвө чутулаан. Боттарынын төлөөлөкчилери съездеге чоруткан болган съездинин адресинге байырлыг телеграммалары чоруткан бүгү акы-дунма партияларга ийг өөрүп четтиришкени И. Колленгит съездинин киржикчилеринин өмүзүндөн илердеген. Съездинин ажилына акы-дунма коммунист болган ажилчын партияларын төлөөлөкчилерин киришкен, а ол ышкан оларын чоруткан байырлыг чагаалары болза делегей пролетариатынын эп-сеткил каттыштырылганын чаймынчак көргүзүү болур деп Колленгит айткан.

Съезд азын каш резолюцияларын чыгыс үн-биле хүлээп алган. Оларын иштине «Коммунистери база катан парламенттике!» деп эгелиг резолюцияда партиянын кол сорутталарын айттыр турар. Илгичти ол резолюцияда чутулап турары:

«Зеленстрой» деп теплицага областын анык натуралистер специализи- да болгумерия кезигүүнөри үргүлү барып турарлар. Олар теплицанын ажилдакчыларына дуулажып, үнүштерин өстүрерини, ажарынын талазы-биле чаа чүлөлөрүн сонургалдымы-биле шийгээди ап турарлар.

Чурукта: теплицанын ажилдакчысы Я. Прокопьева анык натуралистерге чекээ чакты берген үнүшүн дугайын чутулап берип тур.

Фотозу В. Чапайкинни.

ЧЕМПИОННУҢ ЭРТКЕН ОРУУНДАН

Бодумнуң чүрээмни тиилээн мен

«Комсомольская правда» солун «Шахтерну командан оол» деп очеркни парлаан соонда мен ном-чүкчүлөрдөн дыка хөй чагаалар алгам, оларга солун дамчыттыр алдымдар деп шийтирелдим.

Хүндүтүг иште! Чагааларынар бууга аларга, силерни чүрөктөшөр база калык авер-тир. Бодумнуң аарымдан катан алырталымын чутулап аларымды чүрөктөшөр деп шийтирелдим. Бодумнуң аарымдан катан алырталымын чутулап аларымды чүрөктөшөр деп шийтирелдим. Бодумнуң аарымдан катан алырталымын чутулап аларымды чүрөктөшөр деп шийтирелдим.

Он беш харымында шахтага киргеш, аяк слесарь-монтажник бооп ажилдап турдум. Ол үдө, 1945 чылда, ажилчын холдар тергини херек турган. А мен комсомолчу кижилеримизде эчиз ат салып бижимизге чөк азынган (шахтага) ажилдаарын чөшкөөссө деп бижип каала-лаа, улуг үлөгө киришес алган чок болган. Бүдүн чартык чыл эрткенде бодум калымын багыт эскерип калдым; эгизире, солдагы быгында азырар, тынары берге аларган. Арыг агар чок шахта иштине үр артып каап шыдаас болу берди. 1947 чылда эмгекке комиссияны өпкөдө келгелдегичтер чөкөр болган чүрөктин азын аар аарым тышкан, мен чөк кырып-чөк «ундуруш» кагдылар. Мунгарычтык диагноз болган, ычтанга эмчилер-биле чөшкөөрөссө аргажок. Шахтадан мен тугуз бригаданынче шийтирелдим, мен аяк чакырып чыгып болуп ажилдай бердим. Эмчи Антонина Михайловна Коженикова бүтү-ле аларга-биле менне дуулажырып кылган турган. Бир-ле катан Антонина Михайловна арыг агарга эртеги гимнастикамы үзүк чокка кылырмын, тайгага үргүлү салгуустөвөрүн, аннаарын сүмөлөөчү.

Элөөн каш айлар эрткен соондун менне мурундаамадан хөлчөк эки аларган. Ол чорук менни сорук кийиркишкен. Хүнүн быгып чүрүтүүнү тургузуп алдым. Тыншы гимнастиканы кылырмын шийтирел алган, ажилче чага кылашпап чоруп турар алардым.

1948 чылда тренерим Евгений Иванович Патаповтан элестикти хурекке өөренирип эгелеп болур деп айттырдым. Евгений Иванович бажым чайгаш, кростан эгелдерин сүмелди. Афонин рудниктен Киселевск хоорайга чедир дагаар лавараан 4 км узун орукту бастар.

Увундуз-биле Рудольф ПЛЮКФЕЛЬДЕР делегей чемпиону, Кемерово хоорай.

Редакторнуң хүлээлгезин күүсөдип турар Д. О. БЕГЗИ.

КНО-НУҢ КОЛ АССАМБЛЕЯЗЫНЫҢ ПЛЕНАРЛЫГ ХУРАЛЫ

НЬЮ-ЙОРК. СЭТА-нын корреспондентин И. Крестиковтун дамчытканы: апрель 3-түн эртегинде КНО-нун Кол Ассамблеязынын пленарлыг хуралында Бешки комитеттин кийрген резолюциянын төлөвиленин чутулажып көргөн. Бо чылдын апрель 21-ге чедип ай бүрүндө «Конгода кемчелер» дээр чүвөгө 8 миллиондан хөй эвес долларын чарыглаар эргени чыгыне секретарыга тыпырып ол резолюция баш бурунгаар көрүп турар.

Румыниянын төлөөлөкчиси бо айттырыгын талазы-биле бир дугаарына санал берген. «Конгода кемчелер» бүрүнү-биле бууга дүшкөн болган моон сонгаар сан-хөөнүн чарыгдаларын үндүргенини кандыг-даа чутулазы чок болуп турарын демделген. Шымында ол чарыгдалар конго улустун саттымычылды Чомбе, Калонга, Мобуту болган өскелерин-даа дүрүм чок үлөгедилерин деткиригине кирер алар. Он учурунда румын төлөөлөр резолюциянын кийрген төлөвиленинге удур бадмылар деп ол демделген.

Он даразында санал берген Совет Эвилелин төлөөлөкчиси А. А. Рошинин демделген болза, Каттышкан Национал Организациязынын Уставына дүштүр аларга, «КНО-нун Конгода кемчелер» дээр чүвени ажилдаар дугайында шийтирелерин хүлээп алыр чорук Кол Ассамблеяга эвес, а Айтыл чок чорук Чөвүделенин бүрүнү-биле хамаарып турар. Бодумнуң ат-алдарын бүрүнү-биле буртаткан «КНО-нун Конгода кемчелерин» ажалдаарына чакы хөрелетини Хамаарышпас тыпыс турарына Совет Эвилелин төлөөлөкчиси шийтирелгү уураалган. Саналындын түнөвилени оон демделген болза, совет төлөөлөр резолюциянын кийрген төлөвиленинге удур бадмылар.

Он даразында резолюциянын төлөвилени бадмылаткан. Ол дээр 51 чурттарын төлөөлөр бадмылаан, 10 чурттарын төлөөлөр уура бадмылаан болган 22 чурттарын төлөөлөр дадагалзаан.

ЕНО-нун Кол Ассамблеязынын хүндүсү пленарлыг хуралына Конгода байдалын дугайында айттырмын чутулажып көрүп үргүлүлөө. Чалгыч төлөөлөкчиси Жан Шарло биле Нигериянын төлөөлөкчиси Джермак олар Конгоуң үсперлээр дээр орадажымынны камгалып санал бергенер. Жан Шарло калыкталарын чалкыларын Танапаривке болган конференцияны мактап турган. Джермак олар чыгыс өтпиз болган хосталганын идеяларын аразында чүрөлдөөр бөр дээр дугайында укур-утка чок болдулар чүчүрүшүшкан. Конгоуң түс-түс жокуларга бүстү дүжүрүн чылаш чогуң «эргезире» орадалшкан. Африканын анык күрүгенинин чалыгып чорутуучу чылдааанарын дугайын чутулап турган, Нигериянын төлөөлөкчиси болза конго улус «чедипшөө» деп чүчүрүп, бээти империалистердин

АКШ-та „тайбың неделязы“ доозулган

НЬЮ-ЙОРК. СЭТА-нын корреспондентин С. Луринин дамчытканы: Каттышкан Штатага «тайбың неделязы» апрель 1-де доозулган. Оң күнелинде тайбын дээр, чөпсегел-нишкенин дүжүрери болган аярулулгү менелелерин соксадыры дээр кийгырыларын ала-биле массалык митингилер болулаан. Нью-Джерсийн чеди хонук иштине кылашталып келген, аныктар колдан элөөн каш муң чыскаалчылар Нью-Йоркта Каттышкан Националдын шөлүгө чымылганар.

Калифорния штаттын Сан-Франциско хоорайына 3.000 ажыг кижилер чыскаалып алган, ол хоорайнын кол-кол кудумчулары тарылып эрткен. Юнон-Сквер шөгө чымылган, чөпсегеленишкенин дүжүр чорукту деткич турарынын митингини кылган.

Тайбың негзери-биле кудумчуларже чыскаалып үгөн калифорнийлер чыгыс-ла ол эвес болган. Санвильеге, Лос-Анжелоска, Сан-Диегога, Понамга, Санта-Моникке, Ванденберте ухар чүтү баазымыг болган Калифорниянын өске-даа черлеринге болулаан чыскаалдар дугайын Юнайтед Пресс Интернейшил агентиле дынаткан. «Чыскаалган кижилерин чамдызы дыка ырак черлерин кылаш-биле эрткен болган оларын аразында чаш урутуларын не кижилер база бар...» деп ол агентиледил дындазында айттыр турар.

Иллиной штатка Эванстондан болган далай шерияны өөрелде кылыр шөлүндө бо неделяны эгеленде үгөн чүс-чүс тайбын талакчыларында Чикагонуң бир районунга хөй муң чыскаалган кижилер барып каттышкан.

Чикагога болган улуг хуралга эртемениң алдарыг ажилдакчымы Гарольд Тейлор болган аярулулгү шышы политика дээр демиселди Национал комитетинин күүсөкчи директору Гомер Джек чүвө чутулаан.

Бостонга (Массачусетс штат) болган улуг хуралга Гарвард болган Бостон университеттеринин профессорлары чүвө чутулаан.

Ол ышкан Миннеаполиске (Миннесота штат), Милуокиге (Висконсин) болган өске-даа улуг-улуг хоорайларга тайбың талакчыларынын чыскаалдары болулаан. Вашингтонга Пентагонун кирер эгизини мурунга кезек кижиге «Делегейин чурттары чөпсегеленишкенин бүрүнү-биле дүжүренин кемчелерин доп-дөрөөн алыр ужурут» деп бижиктиг хуудустарын нестерип турганар. Он соонда ол кижилер «Джудитери-Сиверже» бар чоран чүс-чүс чыскаалганнарга каттыжып алган баяныкканар.

Мун-мун, анык болган кырган-даа америянаар тайбынче боттарымын чүтүлүн шак мычаар көргүскенер.

ХАНОЙ. (СЭТА). Лаостуң дүрүм буугаар чаканын министери Киням Фолсена «Лаостуң үнү» радиону дамчыттыр кылган демделгениге мында дээр: «Лаос нейтралдыг болурун күзөп турар, мынчанга ол Муруну-Чөөн Азия герезинин организацияныга кирбей турар болган ол булгеленишкенин «камгалдыгында» кирбей турар. Моон

ГРЕЦИЯ. Бардиктиня номунун (административтик район) 10.000 ажыг тараачыныра Караманлистин чакызын рекасылык политикамыг удурлавышкынын митингизинге чымылган, амьдырал байдалды эки-жидер кемчелерин дүрген алырын негзөөнер.

Ангола хамаарышпас чорукту чаалап алыр

ПЕКИН. (СЭТА). Анголанын хосталганын доозулган шийтүүнүн чыгыне секретары Вириадо Крузун Синхуа агентиледил Ко-варияде корреспондентинге берген тайлымырына демделген болза, ангола улус чөпсегел демиселдин аргазы-биле бодунун хамаарышпас чорун чаалап алырын шийтирелден.

Ангола улуста өөн өске арга чок, португал колонизаторлар айттырыгын тайбын шийтирелдерин ойта-лап турар деп Вириадо Круз демделген.

Крузун демделгени болза, ам бо үдө ангола улус бүрүн хамаарышпас чорук дээр, колониализмин бүгү хевирлери-биле болган империалисттерин-биле уузкаары дээр демиселди турар.

АКШ болза ангола продукциянын кол салын алыжымы болуп турар болган португал колонизаторлар-биле кады чуртун байлак кураавы-ларын кады үгөн дээрбедеп турарын демделген, Вириадо Крузун айтканы болза Португалия-биле сүлгөлөшкөн даштыкы сан-хөө бадуктеринге ангола улус шийтирелгү уураалыг турар.

Лаос нейтралдыг болурун күзөп турар

ХАНОЙ. (СЭТА). Лаостуң дүрүм буугаар чаканын министери Киням Фолсена «Лаостуң үнү» радиону дамчыттыр кылган демделгениге мында дээр: «Лаос нейтралдыг болурун күзөп турар, мынчанга ол Муруну-Чөөн Азия герезинин организацияныга кирбей турар болган ол булгеленишкенин «камгалдыгында» кирбей турар. Моон

КИНОТЕАТРАЛГА
БӨГҮН

«ВЛКСМ-НИН 30 ЧЫЛЫ» (улуг залга): «Согур хөгжүмү»—11.30, 1.30, 3.30, 5.30, 7.30, 9.30 шактарда; биче залга: «Шимээнин хүн»—4.30, 6.30, 8.30 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Кенгиргенин салым-чолу»—11.15, 1.15 шактарда; «Дээрже сонга»—3.15, 5.15, 7.15 шактарда; «Хамааты Брехт» (делгем экранга)—9.15 шакта.

«ВОСТОК»: «Борскинин амында булуутар»—3.15, 5.15, 7.15, 9.15 шактарда.

ОБЛАСТЫҢ КИНОЭКРАННАРЫНГА

УЗУН ХЕРИМ артында

ДЕП КИНОНУ НӨРҮНЕР.